

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. augusztus 22.

bb 1. a zavartalanabb hazatérés érdekében: augusztus 22-től szeptember 3-ig különvonatokat, mentesítő vonatokat és megerősített szerelvényeket indít a MÁV a Balaton partjáról

i hbj/gk szb vg

1961. augusztus 22.

ezekben a napokban tiz- és tizezrek térnek vissza hosszabb-rövidebb üdülés után a Balaton partjáról a fővárosba. ilyenkor a balatoni vonatok évek óta rendkívül zsúfoltak voltak és nehézkes volt a poggyászfeladás is. jogos tehát a kérdés: lesz-e javulás ebben az esztendőben, kényelmesebben utazhatnak-e a magyar tengerpartról visszatérő üdülők. ezzel kapcsolatban Kovács István, a MÁV menetrendosztályának vezetője a következőket mondotta:

- a kedvezőtlenebb időjárás miatt a Balaton déli és északi partjáról már eddig sokan visszatértek Budapestre. ennek ellenére a MÁV számol azzal, hogy az iskolaév kezdete előtt óriási lesz a balatoni forgalom. gondolt erre már a menetrend összeállításakor is, hiszen az idén, a nyár végén, menetrend szerint is több vonat indul a Balaton mellől. a zsúfoltság enyhítése érdekében megerősíti a szerelvényeket, a szokottnál több kocsiból állnak a vonatok. nyáron például keszthelyről három kocsit hozott a motor, most két motor-kocsi hat személykocsit vontat. a MÁV augusztus 22-től szeptember 3-ig megerősített szerelvényeket indít, ennek megfelelően tehát lényegesen több ülőhely áll az utasok rendelkezésére. szükség esetén különvonatok hozzák majd a nagylétszámú csoportokat. augusztus 29-én például két „gyermekvonat”, szállítja a legfiatalabb üdülőket a magyar tengerpartról Budapestre. előfordulhat, hogy a menetrendszerűen indított vonatok nem elegendőek. éppen ezért a MÁV úgy határozott, hogy szükség esetén mentesítő vonatokat is közlekedtet. a nagyobb balatoni állomásokon állandóan figyelik a forgalmat és ennek megfelelően intézkednek a MÁV központjában a menetirányítók.

- a kényelmesebb utazás megteremtésében sokat segíthetnek maguk az érdekeltek is. ha valamelyik állomáson váratlanul egy-egy vonatot 300-500 személy „szállja meg”, természetesen elkerülhetetlen a zsúfoltság. ezzel szemben, ha egy-egy üdülő, camping, ifjúsági tábor gondnoka 36-48 órával előbb bejelenti nagy csoport utazását, -a vasút időben intézkedhet. helyes tehát, ha az üdülők, a különböző táborok vezetői, gondnokai kapcsolatot tartanak az állomások forgalmi irányítóival.

/folyt.köv./

KE 600

bb 1. /a zavartalanabb hazatérés... folyt./- szb

- üdülésből hazatérve gondot jelent a poggyászfeladás is. éppen ezért a máv a forgalmasabb állomásokon több poggyászfelvevőt alkalmaz. szaporítják a poggyászkocsik számát is, hogy az utasok csomagja semmi körülmények között sem maradjanak le. az intézkedések nyomán remélhető, hogy lényegesen kevesebb lesz a panasz, mint egy-két évvel ezelőtt, - hangzott a tájékoztatás. /mti/

bb 2. hét operatőr készítette, csütörtökön bemutatják a gagarin magyarországon című riportfilmet

1 di/gk szb sr

1961. augusztus 2?

a világűr hőségnek, jurij alekszejevics gagarinnak néhány napos magyarországi látogatása különleges feladatot jelentett a magyar filmhíradó munkatársainak. a világ minden részéből értesítették a filmhíradót, hogy igényt tartanak a kimagasló eseményről szóló tudósításokra. a megrendelők között ott találhatjuk a nagy nyugati, köztük amerikai, angol, francia, filmforgalmazó cégeket is. bokor lászló, az események tudósításával megbízott rendező és munkatársai gondosan összeállított program alapján fogtak a felvételekhez, s felkészültek a váratlan eshetőségekre is. számítottak arra, hogy mind a repülőtéri fogadtatáson, mind pedig a bevonulási utvonalon tiz- és tizezrek várják az első űrhajóst, s a nagy tömeg akadályozza majd az operatőrök munkáját, különleges „segédeszközöket”, vettek igénybe. a felvételek egy részét például a gagarin gépkocsija fölött „repkedő”, helikopterről készítették.

a magyar filmhíradó munkatársai megörökítették a kedves vendég látogatásának valamennyi epizódját, elkísérték komlóra, a sétahajózásra, s beszámolnak a sajtókonferencia eseményeiről is. a gagarin magyarországon című riportfilm, amelyet hét operatőr forgatott már csütörtökön a közönség elé kerül. ezenkívül bemutatja a látogatás néhány eseményét a heti filmhíradó is. /mti/

6.00

- 2 -

bb 3. a „szakma ifju mestereinek”, kiállítása az óbuda. hajógyárban - ötezer forint jutalom a legjobb eredményt elért fiataloknak

1 lv/tr szb sr

1961. augusztus 22.

az óbudai hajógyár művelődési házában kiállítást rendeztek a „szakma ifju mestereinek”, vizsgamunkáiból. az elmúlt fél évben a gyár fiataljai közül 54-en vettek részt a tanfolyamon, a napokban mérnökökből és idősebb szakemberekből álló bizottság előtt számonkértek a tanultakról. közülük tízen nyerték el az arany, 27-en az ezüst és 17-en pedig a „szakma ifju mestere”, jelvény bronzfokozatát. az elméleti vizsgákon kívül valamennyien vizsgamunkát is készítettek, s azokat most kiállításon mutatták be a gyár dolgozóinak. a mintadarabok, a forgattyus és csigatengelyek, a vizalatti fényképezésnél használatos fotocellák, különböző szerszámok arról tanuskodnak, hogy az ifjumunkások kiválóan elsajátították szakmájukat.

a vállalat vezetői azokat, akik a „szakma ifju mestere”, versenyben a legjobb eredményt érték el, magasabb fizetési kategóriába sorolták. /mti/

bb 4. tájékoztató kézikönyv jelent meg a lakásszövetkezetekről

1 sb/tr szb vg

1961. augusztus 22.

az idén mintegy háromszor annyi szövetkezeti lakás épül az országban, mint tavaly. ezért az új lakásszövetkezetek megszervezésének támogatására és gyorsítására tájékoztató kézikönyvet készített a szakszervezetek országos tanácsa bér- és munkaügyi osztályának, valamint az építésügyi minisztérium lakás- és kommunális-politikai főosztályának munkaközössége.

ötezer példányban most jelent meg a „tájékoztató a lakásszövetkezetekről”, című könyv, amely tíz fejezetben foglalja össze a fontos tudnivalókat. ismerteti a különböző kedvezményeket. a melléklet közli a lakásszövetkezetekről szóló kormányrendeletet, a végrehajtási utasítást és képen, tervrajzon mutat néhány korábban felépült lakást is.

a könyvet rövidesen eljuttatják a tanácsok építési osztályainak, a vállalatok szakszervezeti bizottságainak, munkásellátási csoportjainak és egyéb szerveknek, amelyek résztvesznek az új lakásszövetkezetek megalakításában. /mti/

6.00

- 3 -

bb 5. tipusterv készül műjégpályáról, verseny uszómedencéről és tekepályákról

1 sb-tr szb vg

1961. augusztus 22.

az országban eddig egyedi tervek alapján épültek fel újabb sportlétesítményeink, de most a középülettervező vállalat mérnökei tipusterveket készítenek. ezeket sok helyen felhasználhatják, építési költségük jóval kisebb az egyedileg tervezettekénél, s ezzel a tömegsport fejlesztését is támogatják. az év végéig kidolgoznak két és a 4 pályás fedett tekepálya, 33 méteres verseny uszómedence és egy műjégpálya tipustervét. a startkövekkel, hullámfogóval ellátott uszómedencéhez megtervezik a vízpolómérkőzéshez szükséges szelvényeket is. a víz szintjét majd a medence felhasználása szerint változtathatják: strandoláskor 1.3 méter és versenyzéskor 1.9 méter lesz a legkisebb vízmélység.

a téli sport kedvelőinek 60 méter hosszú és 30 méter széles műjégpályát terveznek. ez körülbelül egyharmada lesz a városligeti nagy műjégpályának. a sportolók és a műkedvelők egyaránt használhatják. a versenyzőknek öltözőket, sportszer megőrzőket, a szórakozni járó korcsolyázóknak pedig ruhatárt, melegedőt, büfét rendeznek be és nangerősítő berendezést szerelnek fel. vidéken még nincs műjégpálya, csak a természet fagyaszítja a jeget, tehát idényenként mindössze 15-16 „jeges napon”, korcsolyázhatnak a téli sport hívei. a műjégpálya 100-120 napra „tágitja”, a korcsolyaszezont. így néhány év alatt megtérül e korszerű sportlétesítmény építési költsége. ezért máris nagy az érdeklődés. jórészt társadalmi erőforrásokra támaszkodva debrecen, miskolc, szolnok és még más nagy városok is elhatározták, hogy műjégpályát építenek. /mti/

--

bb 7. az abbazia „tükörképe”, lesz az újjáépített savoy étterem - szeptember 15-re elkészült a november 7 tér felőli új homlokzat

1 ta/hné szb vg

1961. augusztus 22.

néhány hete kezdtek el a főváros egyik patinás szórakóhelyének, a savoy étteremnek a felújítását. a tervek szerint a savoy étterem új formájában az abbazia tükörképe lesz. az ablakokat és a bejáratokat kibővítik, modern, elokszált fémtokokba helyezik a hatalmas üvegablakokat, a falat pedig végig műkövel burkolják. a november 7 tér felőli oldalon az építők már megkezdték a homlokzat burkolását és a számítások szerint szeptember 15-re el is készülnek a munkával. a népköztársaság útjára néző oldal végleges képét október végére alakítják ki. ezután a helyiségek festésére, berendezésére kerül sor. /mti/

--

- 4 -

bb 6. tizenöt százalékkal növekedett a nemzetközi telefonforgalom - átlag kétezer külföldi beszélgetés havonta

1 kf/kf szb vg

1961. augusztus 22.

a posta szolgáltatásainak nemzetközi kapcsolata mindinkább terjed az egész világon. különösen a telefonforgalom növekedett: három év alatt 15 százalékkal. ma már az európai országokon kívül a világ minden táján 86 országgal tart fenn összeköttetést a posta. többek között vietnammal, virginia szigetekkel, peruval, tanganyikával, venezuelával, madagaszkárral is rendszeres forgalmat bonyolítunk le.

a posta adatai alapján Európában Auszriával, csehszlovákiával, az NSZK-val, tengerentúl pedig az USA-val, Kanadával, Kínával, Kubával beszélgetnek a legtöbbit. legutóbb Új-Zélanddal és Máltával is volt egy-egy beszélgetés. havonta átlagosan kétezer beszélgetést kapcsolt a nemzetközi telefonközpont. különösen nagyobb ünnepek előtt élénkül a nemzetközi forgalom, amikor magánszemélyek is süröbben hívják a külföldet, vagy várják távoli ismerősek jelentkezését. ma már nem „gond”, rem ujdonság az, hogy több ezer kilométerre levő rokonokkal beszélhessenek az előfizetők, hiszen a díjszabás is alacsony. a legtávolabbi, legdrágább beszélgetés 360 forint, a szomszédos országokba viszont 20-22 forintért lehet telefonálni. az európai országok nagyrészeivel közvetlen vonalakon, másokkal rádió-telefon útján Bécs, Bern, Párizs és London közvetítésével bonyolítják le a forgalmat. akadnak érdekességek is. nemrég például az egyik távoli országból érkezett hívás, s a kért külföldi vendégünkről csak azt tudták megmondani, hogy Magyarországon van. a lelkiismeretes telefonkezelőnek és a szerencsének köszönhető, hogy - ha néhány óra alatt is - az egyik fővárosi szállodában kapcsolni tudta a beszélgetést. külföldön is akadnak előzékeny telefonos kiasszonyok. legutóbb magyar szakemberek jártak Párizsban, akikről a budapesti hívó nem tudta hol szálltak meg. az udvarias párizsi telefonkezelő hosszú kutatás után a tizenhatodik szállodában találta meg „magyarjainkat”. /mti/

--

bb 11. szálloda a halaknak

vid so/j szb so

1961. augusztus 22.

„halszálloda”, nyílt Szegeден a tiszán. a pontyok, harcsák, kecségék, márnák és süllők új lakosztálya egy most elkészült, származás nagy bárka. a hatalmas haltárolót azért készítették, hogy halbőség, a gazdag fogások idején itt helyezték el a szegeди halászok zsákmányát. ezáltal egyenletesen tudják ellátni Szegeдет, s ugyanakkor folyamatosan állíthatnak a tartalékolt friss halkészletből más városokba is. /mti/

--

- 5 -

bb 8. cukorgyári diffúziós berendezések a szovjetunióknak, terven felül

vid szf/te szb szf

1961. augusztus 22.

Évek óta szállít cukorgyári diffúziós berendezést a szovjetunióknak a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár. a magyar találmányu berendezés, amely az eddigi diffuzőrökkel szemben nem szakaszosan, hanem folyamatosan vonja ki a cukrot a répaszeletekből, naponta 750 tonna répat dolgoz fel. az idei megrendelésnek már július 31-én eleget tettek a hidgyáregység dolgozói és az éves versenyben nyomban hozzáfogtak két újabb diffuzőr terven felüli legyártásához. ezt a két berendezést a jövő évi terminus helyett még ebben az évben átadják a megrendelő szovjet cukorgyárnak. a napokban négy vezető szerelő szakember is elindult a gyárból a szovjetunióba, a már leszállított diffúziós berendezések helyszíni szerelésének vezetésére. /mti/

-. -

bb 10. több mint ötezer madártojás egy pécsi ornitológus gyűjteményében

vid so/j szb so

1961. augusztus 22.

Németh Márton, a szőlészeti kutató intézet pécsi kísérleti telepének vezető kutatója érdekes és értékes szenvedélynek hódol szabad idejében. diákkora óta - tehát több mint négy évtizede - gyűjti és rendszerezi a madarak tojásait. fiatalkori gyűjteménye azonban a háború alatt elpusztult. idős korában újra kezdte a munkát, és célja az volt, hogy a Kárpát-medencében költő valamennyi madárfaj tojásaiból összegyűjt egy-egy fészekatjára valót. bejárta az ország minden részét, míg a határokon túli tájakon költő madarak tojásait csehszlovák, román és jugoszláv ornitológusoktól csere útján szerzi meg. jelenleg 163 madárfaj több mint 5000 tojását őrzi a gyűjteményben, köztük olyan ritka madarak tojásait, mint a vörösfajú gébics, a szürkeüllő, a kerti sármány, a kékes réti héja és a törpe sas. a nagyértékű madártojás-gyűjteményt a nemzeti múzeum nyilvántartásba vette.

Németh Márton emellett fészkeket is gyűjt és fészkelési adatokat is feldolgoz. a fészkeket testvérével együtt a mezőgazdasági múzeum számára gyűjti. a ritka gyűjteményben 76 madárfaj fészke található már meg. a fészkelési adatokat a saját és más ornitológusok, valamint múzeumok, iskolák és magángyűjtők megfigyelései alapján állítja össze. eddig 17.000 fészekatja és 85.000 tojás adatait gyűjtötte össze. a kakukkról például 945 fészekatja adatai ismeretesek. /mti/

-. -

- 6 -

bb 9. bauxitfejtés - vízzel

vid szf/te szb szf

1961. augusztus 22.

a bakonyi bauxitbánya vállalat szakemberei az év elején kezdték meg a kísérleteket a legújabb ércfejtési eljárással, a hidrox módszerrel.

az új módszer alapelveiben megegyezik a hagyományos robbantásos eljárással, de gazdaságosabb és egyszerűbb annál.

a szakemberek a nagyszámu furólyuk helyett csupán egyet mélyítettek az ércfal közepébe, s ebbe löszer helyett vascsövet helyeznek el. a cső szabadon maradt külső végéhez hordozható gépet kapcsolnak, amely többszáz atmoszférás nyomásu vizet présel a csőbe. a víz áram a csövön át eljut a bauxitfal legmélyebb pontjára is és az érc tömb repedéseibe szivárog. a belővellt víz mintegy kétszáz atmoszférás feszültséget okoz a bauxitfal minden egyes pontján, s a nyomás valósággal szétveti az összefüggő érc tömböt. a bauxitdarabokat így fizikai munka nélkül, gépekkel rakhatják csillákbe.

a hazai ércbányászatban ez az első kísérletsorozat, amely külföldi mintára vízzel helyettesíti a költséges robbantóanyagot. a hidrox-eljárás gazdaságosságát növeli még, hogy a bányászok munkával tölthetik azt az időt is, amelyet a robbantásos eljárásnál a munkahely szellőztetése alatt eddig elvesztettek. a hidrox módszer-nél ugyanis természetesen nem fejlődnek az egészségre veszedelemes lőporgázok.

a halimba 2. bányában megtartott hidroxkísérletek teljes sikerrel jártak. egy-egy alkalommal több csillányi anyagot lazítottak fel. az új eljárást az évi versenyben tovább terjesztik, s a hidrox-módszernek legjobban megfelelő, kemény ércet tartalmazó telepeken mindinkább vízzel jövesztenek. legutóbb a cseresi üzemben is sikerrel dolgozott a víznyomásos elven működő, külföldről behozott, hordozható gép. a gépet rövidesen beállítják a mindennapi termelésbe. /mti/

-. -

bb 12. 36.000 pulykát keltettek az idén szombathelyen

vid so/j szb so

1961. augusztus 22.

a szombathelyi baromfikeltető állomás ebben az évben minden eddiginél több, összesen 700.000 naposcsibét, s az idén első ízben 36.000 pulykát és négy és félezer gyöngyöst keltetett. különösen kiemelkedő eredményt ért el az állomás a pulykakeltetésben, amelynek jelenlegi kelési átlaga 80.1 százalék. /mti/

-. -

- 7 -

bb. 13. népfront-aktivisták segítségével készült az ország valamennyi községének rendezési, fejlesztési terve - előreláthatólag az év végéig befejezik a nagy munkát

i di/gk/gy/sr

1961. augusztus 22.

sokáig gondot okozott, hogy az ország több mint 3000 községe közül még százak sem volt rendezési, fejlesztési, távlati területfelhasználási terve. a gyorsan fejlődő településeken gyakran ötletszerűen határozták meg az új utcásort, valamint a mind nagyobb arányú tisz-építkezések helyeit. ezért fordulhatott elő, hogy egy-egy község aránytalanul hosszúra nyulott, hogy a középületeket nem ott helyezték el, ahol az a legcélszerűbb lett volna. az illetékesek ezt az áldatlan állapotot kívánták megszüntetni azzal, hogy kidolgoztatják az ország valamennyi községének távlati rendezési tervét. a nagy munka már hónapokkal ezelőtt megkezdődött; először a különféle központi intézmények szakembereinek irányításával 256 település fejlődésének irányát határozták meg. közben pedig kidolgozták azokat a szempontokat, módszereket, amelyek lehetővé tették, hogy a helyi tanácsok folytassák a tervekészítést.

a munkát irányító építésügyi minisztérium felkérésére bekapcsolódtak az irányelvek kidolgozásába a hazafias népfront országos tanácsának segítőitársai, majd a helyi népfront bizottságok műszaki akciócsoportjainak tagjai is. az elmúlt időszakban több ezer mérnök és technikus vállalt részt a feladat megoldásából, s segítségükkel csaknem kétezer község rendezési és fejlesztési terveit, térképeit fejezték be. a távlati irányelveket a községi tanácsok ülései elé terjesztik jóváhagyásra, s ha elfogadják azokat, akkor egy-egy példányukat eljuttatják az illetékes járási, megyei hatóságokhoz. a több mint 3000 község rendezési terveit előreláthatólag az év végére elkészítik a szakemberek és segítőitarsaik.

/mti/

--

bb. 15. szakszervezeti híradó szabotcs megyében

vid fm/ke/gy/fm

1961. augusztus 22.

a szakszervezetek megyei tanácsának kiadásában szakszervezeti híradó jelenik meg szabotcs-szatmár megyében. a jövőben negyedévenként megjelenő közlöny az ipari és mezőgazdasági üzemek szakszervezeti életével foglalkozik, segítséget nyújt a jó módszerek elterjesztéséhez, a balesetvédelemhez, az egészségügyi és ellátási kérdések megoldásához.

/mti/

--

8.50

- 8 -

bb 9. bauxitfejtés - vízzel

vid szf/te szb szf

1961. augusztus 22.

a bakonyi bauxitbánya vállalat szakemberei az év elején kezdték meg a kísérleteket a legújabb ércfejtési eljárással, a hidrox módszerrel.

az új módszer alapelveiben megegyezik a hagyományos robbantásos eljárással, de gazdaságosabb és egyszerűbb annál.

a szakemberek a nagyszámu furólyuk helyett csupán egyet mélyítenek az ércfal közepébe, s ebbe lőszer helyett vascsövet helyeznek el. a cső szabadon maradt külső végéhez hordozható gépet kapcsolnak, amely többszáz atmoszférás nyomású vizet présel a csőbe. a víz áram a csővön át eljut a bauxitfal legmélyebb pontjára is és az érc tömb repedéseibe szivárog. a belövellt víz mintegy kétszáz atmoszférás feszültséget okoz a bauxitfal minden egyes pontján, s a nyomás valósággal szétveti az összefüggő érc tömböt. a bauxitdarabokat így fizikai munka nélkül, gépekkel rakhatják csillékbe.

a hazai ércbányászatban ez az első kísérletsorozat, amely külföldi mintára vízzel helyettesíti a költséges robbantóanyagot. a hidrox-eljárás gazdaságosságát növeli még, hogy a bányászok munkával tölthetik azt az időt is, amelyet a robbantásos eljárásnál a munkahely szellőztetése alatt eddig elvesztettek. a hidrox módszerrel ugyanis természetszerűleg nem fejlődnek az egészségre veszélyes lőporgázok.

a halimba 2. bányában megtartott hidroxkísérletek teljes sikerrel jártak. egy-egy alkalommal több csillényi anyagot lazítottak fel. az új eljárást az évi versenyben tovább terjesztik, s a hidrox-módszernek legjobban megfelelő, kemény ércet tartalmazó telepeken mindinkább vízzel jövesztenek. legutóbb a cseresi üzemben is sikerrel dolgozott a víznyomásos elven működő, külföldről behozott, hordozható gép. a gépet rövidesen beállítják a mindennapi termelésbe. /mti/

--

bb 12. 36.000 pulykát keltettek az idén szombathelyen

vid so/j szb so

1961. augusztus 22.

a szombathelyi baromfikeltető állomás ebben az évben minden eddiginél több, összesen 700.000 naposcsipét, s az idén elsősorban 36.000 pulykát és négy és félszer gyöngyöst keltetett. különösen kiemelkedő eredményt ért el az állomás a pulykakeltetésben, amelynek jelenlegi kelési átlaga 80.1 százalék. /mti/

--

- 7 -

600

HL

bb. 13. népfront-aktivisták segítségévet készült az ország valamennyi községének rendezési, fejlesztési terve - előreláthatólag az év végéig befejezik a nagy munkát

i di/gk/gy/sr

1961. augusztus 22.

sokáig gondot okozott, hogy az ország több mint 3000 községe közül még száznak sem volt rendezési, fejlesztési, távlati területfelhasználási terve. a gyorsan fejlődő településeken gyakran ötletszerűen határozták meg az új utcákon, valamint a mind nagyobb arányú tsz-építkezések helyeit. ezért fordulhatott elő, hogy egy-egy község aránytalanul hosszúra nyulott, hogy a középületeket nem ott helyezték el, ahol az a legcélszerűbb lett volna. az illetékesek ezt az áldatlan állapotot kívánták megszüntetni azzal, hogy kidolgoztatják az ország valamennyi községének távlati rendezési tervét. a nagy munka már hónapokkal ezelőtt megkezdődött; először a különféle központi intézmények szakembereinek irányításával 256 település fejlődésének irányát határozták meg. közben pedig kidolgozták azokat a szempontokat, módszereket, amelyek lehetővé tették, hogy a helyi tanácsok folytassák a tervkészítést.

a munkát irányító építésügyi minisztérium felkérésére bekapcsolódtak az irányelvek kidolgozásába a hazafias népfront országos tanácsának segítőitársai, majd a helyi népfront-bizottságok műszaki akciócsoportjainak tagjai is. az elmúlt időszakban többezer mérnök és technikus vállalt részt a feladat megoldásából, s segítségükkel csaknem kétezer község rendezési és fejlesztési terveit, térképeit fejezték be. a távlati irányelveket a községi tanácsok ülésai elé terjesztik jóváhagyásra, s ha elfogadják azokat, akkor egy-egy példányukat eljuttatják az illetékes járási, megyei hatóságokhoz. a több mint 3000 község rendezési terveit előreláthatólag az év végére elkészítik a szakemberek és segítőitarsaik.

/mti/

..

bb. 15. szakszervezeti híradó szabolcs megyében

vid fm/ke/gy/fm

1961. augusztus 22.

a szakszervezetek megyei tanácsának kiadásában szakszervezeti híradó jelenik meg szabolcs-szatmár megyében. a jövőben negyedévenként megjelenő közlöny az ipari és mezőgazdasági üzemek szakszervezeti életével foglalkozik, segítséget nyújt a jó módszerek elterjesztéséhez, a balesetvédelemhez, az egészségügyi és ellátási kérdések megoldásához.

/mti/

..

8.50

- 8 -

bb. 22. csikozott felhőzet, ciklonok, zivatarok, jéggé fagyott légkör a testvérbolygókon - szaporodnak ismereteink a naprendszer többi tagjáról

i tz/gk/gy/vg

1961. augusztus 22.

a tudnivágyó emberi szellem mind több ismeretei szerez naprendszerünkről. a kutatásokból a korszerűsödő eszközök birtokában kiveszi részét a meteorológiai tudomány is. amint tardos béla fizikus, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársa elmondotta, az utóbbi évtizedekben többet sikerült megtudni a nap és bolygótársaink légköri viszonyairól is, mint azelőtt évezredekben át. ezek az ismeretek természetesen még mindig igen hézagosak, hiszen nagyon hiányos alapokról kellett elindulni. az első szputnyikok előtt például földünk légkörét legfeljebb 1 500 kilométer vastagnak vélték, ma pedig már mintegy 50 000 kilométernyit ismerünk belőle. de hogy valójában hol van a határa, még ma sem tudjuk biztosan.

ugyanígy egyes felfogások szerint a nap légköre - amelynek terjedelme egyébként a napkitörésektől függően is változik - sokszor a föld pályájáig, néha még a marsig is kiterjed. szélső határait azonban ma még szintén nem ismerjük.

valami vel többezt tudunk - főleg a szinképelemzés és a rádió-távcsövek révén - a bolygótársaink, természetesen elsősorban a földhöz közelebb levők légköréről.

tudjuk, hogy a bolygók egy részét felhőréteg veszi körül, amel például a venuson jóval vastagabb mint nálunk, bár pontosan megmérni még nem sikerült. a felhőzet anyagi összetételében is nagy eltérések vannak. a venusé még ismeretlen előttünk, a jupiterről viszont már tudjuk, hogy jellegzetesen csikozott metán-felhőzet borítja, amelynek csikozása olykor egyik napról a másikra is megváltozik. de évekig megmaradt rajta az a híres nagy vörös folt, amelyet valószínűleg vulkánkitörésből eredő, és egészen a felhőig felszállt magmatikus porszemcsék okoztak. eddig csupán a marsról derült ki biztosan, hogy egyáltalán nincs felhője.

a bolygókon általában feltételezhetjük valamilyen légkör jelenlétét, némelyik esetben igen tekintélyes tömegűt. a venusé például messze felül emelkedik a felhőrétegen és biztosan vastagabb a mienknél. jelenlétét igazolják az onnan érkező rádió-zörejek, amelyeket valószínűleg az ionoszféra kelt, valamint a sarki fény, amiből pedig valamilyen van allen-övszerű, erősen ionizált légréteg létére is lehet következtetni.

/folyt. köv./

8.07

- 9 -

8 u

Léti

bb. 22. / csikozott felhőzet, ciklonok..... 1. folyt./ gy

a jupiternél és a saturnusnál a felhők felett levegőt - legalább is számottevő sűrűségben - nem sikerült észlelni. a zörejek azonban innen is elektromágneses zavarokat, tehát legalább a felhőréteg alatt bizonyos gáztömeget jeleznek. a mars lövkörében viszont porviharokat, ciklonokat, anticiklonokat és sarki hó-sapkát is fedeztek fel a távcsövek.

Általában nagyon keveset tudunk a bolygók légkörének összetételéről, sűrűségéről és hőmérsékletéről. de az már kiderült, hogy a mars levegőjének összetétele hasonló a miénkhez, csak jóval ritkább: körülbelül olyan, mint a földön tízezer méterrel a tengerszint felett. hőmérséklete az eddigi adatok szerint plusz 15 és mínusz 115 celsius fok között ingadozik, a venusról pedig annyit sejtünk, hogy átlaghőmérséklete plusz 50-celsius fok körül lehet. vagyis az ésthajnalcsillag most tarthat fejlődésében körülbelül ott, ahol a föld néhánymillió évvel ezelőtt volt. ezek az adatok azonban nem a venus felszínének „beméréséből”, származnak, mert erre a felhőtakaró miatt lehetőség nincs. a legtávolabbi bolygónál, az uranusnál és a neptunnál viszont a légkör valószínűleg jéggé fagyva tapad a felszínhez.

a bolygókról tehát nagyon keveset tudunk, bár ez is sokszorosa a néhány évvel ezelőtti tudásunknak. az azonban már nem titok, hogy naprendszerünkön belül sehol sincs légüres tér. ahová a nap, vagy az egyes bolygók légköre már nem ér el, ott vannak - természetesen nagyon ritkán elszórva - a nap által kisugárzott részecskék, főleg hidrogénatomok, sőt még azok a más csillagrendszerekből idetértve kozmikus részecskék és mikro-meteorok is, amelyekről a mesterséges égitestek adtak jeleket. és éppen ezektől a mesterséges égitestektől várhatjuk a közeli és a távolabbi jövőben egyaránt az új és megbízható adatokat naprendszerünk, majd a későbbiekben a többi csillagrendszerek világának megismerését.

/mti/

8.11

8.20 *László*

- 10 -

bb. 17. elkészült borsod megye huszéves távlati gyümölcsstelepitési terve

vid so/j/gy/so

1961. augusztus 22.

az mszmp borsod megyei bizottságának kezdeményezésére az év elején szakemberekből munkaközösség alakult a megye gyümölcsfejlesztési távlati tervének kidolgozására.

a távlati fejlesztési terv elkészítését szükségessé tette, hogy a borsodi iparvidéket eddig elsősorban más megyékből látták el friss gyümölcscsel, holott a megye gyümölcsstermesztére alkalmas. a megyében a gyümölcsfákat elsősorban házi kertekben nevelték, igen kevés piacra termelő nagyüzemi gyümölcsös. az ilyen gyümölcsösök telepítésével növelni akarják a dombvidéken gazdálkodó tsz-ek jövedelmét is, mert azok gabonatermelésben nem tudnak versenyezni a déli járással.

a szakemberek a megye táji adottságait messzemenően figyelembe véve dolgozták ki javaslataikat, amelyeket csaknem száz, gyümölcs-termeléssel foglalkozó tsz-elnök és agronómus bevonásával vittak meg. jelenleg több mint ötmillió termő gyümölcsfa van borsod megyében. számszerint legtöbb a szilva, majd az alma, jóval kevesebb a kaszi és az őszibarack, valamint a bogys gyümölcs. a gyümölcsök termése 1960-ban 840 000 mázsát tett ki - ami a borsodi iparvidék ellátására nagyon kevés, annál is inkább, mert az ipari központok, mint miskolc, ózd, kazincbarcika lakosságának gyümölcsfogyasztása jóval meghaladja az országos átlagot.

a talaj és időjárás-viszonyok figyelembevételével a megye egyes tájkörzeteire meghatározták a telepítendő gyümölcsfajtákat. a mezőcsáti és mezőkövesdi járásban, valamint ózd környékén elsősorban cseresznyét, valamint meggyet ültetnek. gönc és miskolc környékén pedig kajszit, illetve őszibarackot telepítenek. bodrogközben a körte lesz a leginkább keresett gyümölcsfajta. legnagyobb mennyiségben almát telepítenek, több mint 7 500 holdon. ez a megye valamennyi tájegységében jól díszlik. a bogys gyümölcs telepítését elsősorban miskolc, ózd környékén, valamint a bodrogközben vették számításba. ribizliből, málnából, agresből a jelentégi 70 holdat 3 500 holdra akarják növelni.

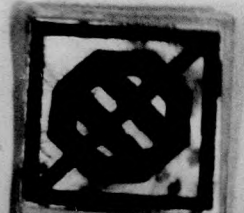
a tervzet szerint 20 év alatt 25 000 hold új nagyüzemi gyümölcsöst alakítanak ki.

/mti/

9.-

9.11 *László*

- 11 -

bb 23. hétezer győr-sopron megyei termelészövetkezeti gazda kereste fel a nyáron a balatont, ősszel a fővárosba és a szocialista országokba látogatnak.

vid szf/te vm 1961. augusztus 22.

megszokott kép győr-sopron megyében, hogy hétfőgén egy-egy nagyobb községből a szomszédos öt-hat falu lakóival különvonat indul a magyar tenger partjára. a nyáron eddig 12 különvonattal hétezer termelészövetkezeti tag rándult ki a balatonra. a hétfői különvonatokon kívül az aratás befejezése óta hetenként 10-15 termelészövetkezet bérel autóbust egy vagy kétnapos kirándulásra, hogy felkeressék az ország legszebb vidékeit.

de nemcsak a belföldi, hanem a külföldi utazások iránt is nagy az érdeklődés. az év első felében körülbelül százötvenen utaztak a szocialista országokba. ősszel hatvan termelészövetkezeti tag moszkvába, nyolcszáz pedig drezdába és lipcsébe látogat. a nyári nagy mezőgazdasági munkák végeztével az ibusz rendszeresen indít társasutazást a fővárosba, ahol két-három nap alatt budapest nevezetességeivel ismertetik meg a megye parasztságát./mti/

bb 24. új halastó-rendszer a tiszta mentén

vid so/j vm bs 1961. augusztus 22.

a középtiszai állami gazdaság bányászati üzemegységében épül az ország első, teljesen gépesített halgazdasága. a nagyterjedésű, több mint 1200 holdas tórendszer legyező rendszerű lesz. külön itatókat, előnevelőket, hízalókat és telettetőket alakítanak ki. a takarmányozást teljesen gépesítik. a takarmány vasúti kocsikból silókombájókra, majd pedig onnan az uszály celláiba kerül. a cellák kinyitásával a takarmány önműködően kiszóródik. ezzel a módszerrel jelentős emberi erőt takarítanak meg. minden 100 hold halállományának gondozásához két ember szükséges. az építés költségeire közel 28 millió forintot költenek. a hatalmas tórendszer a jövő év végére készül el és abban évente mintegy 105 vagon halat hizlalnak és adnak át közfogyasztásra./mti/

9.05

9.13

- 12 -

bb 25. világítás rekamié, vagy varia-butor - a lakószoba már új a konyha és a hálószoba még régi - több modern butort gyárt az ipar

i ta/hné vm vg 1961. augusztus 22.

az utóbbi években sürgetőbben vetődik fel a kérdés, milyen butort gyártson az ipar, modernet-e vagy hagyományosat. mivel a lakberendezési vita a butorszaküzletekből indul el, a kereskedelem országsszerte megvizsgálta, hogyan alakulnak a vásárlók igényei.

mint megállapították, a fővárosban és általában a nagyobb városokban fokozódó mértékben vásárolnak könnyű, modern butorokat és lakberendezési cikkeket. ennek elsősorban az az oka, hogy évente átlag 40.000-50.000 új lakás épül és ezeket tulajdonosaik javarészt divatos butorokkal rendezik be. főleg a fiatal házaspárok kedvelik a célszerű, könnyű butorokat, de igen sokan vannak, akik régebbi szobaberendezéseket is felújítatnak. a boltok forgalmából azonban a szakemberek arról is következtetnek, hogy jelenleg még mindig küzd egymással a hagyományos és a modern szemlélet. sokan ma is „komolyabb”, butordarabnak tartják a világítás rekamiét, mint a modern heverőt, vagy a variálható szekrényt. a háboru előtti divat szerint készülő hálószoba és konyhabutorok most is a legkeresettebbek. a lakószobák berendezésénél általában már győztek az új, varia-butorok, amelyek levegőssé, otthonossá teszik a szobát és ami a legfontosabb, olcsók is. ezekből a butorokból sajnos még nem készül elegendő és így elsősorban a vidéket elárasztják az izléstelen és hivalkodó fotelek, dupla ágyak, rekamiék és a felcícomázott kombinált szekrények. a kereskedelem szerint a butoriparnak és a kisiparnak fontos feladata, hogy a korszerűbb követelményeket figyelembevéve átalakítsa a lakosság ízlését. a gyárakban máris arra törekednek, hogy minél több modern kisbutorral lássák el a boltokat. a termelésnek 30-40 százalékát már új vonalú szobaberendezések és külön butordarabok teszik ki. a tervezők a lakosság igényeit figyelembevéve készítik a modern lakásokba illő konyha és hálószobaberendezéseket is./mti/

9.10

9.15

Lel

bb. 16. új pártszékházat építenek a bölcskeiek

vid fm/ke/gy/fm

1961. augusztus 22.

a tolna megyei bölcske község lakossága társadalmi munkával új pártszékházat épít. az új székházban otthont kapnak a kiszűrt fiatalok és az uttörők is. a tervek szerint november 7-én avatják a bölcskei pártsházat.

/mti/

..

bb. 19. az idén csaknem 15 millió szelektált furmint vesszőt gyűjtenek össze tokajhegyalján

vid so/j/gy/sr

1961. augusztus 22.

az elkövetkező évek szőlőtelepítéséhez borsod megyében az idén több mint 20 millió európai sima-vesszőt gyűjtenek össze oltványnak és gyökereztetésre. az olaszrizling, a leányka, valamint más/csemgeszőlő-fajták vesszőt a délborsodi borvidéken, borsodgeszten, bogácson és más községekben szedik le, míg a világhírű tokajhegyaljai borvidéken elsősorban a vidék őshonos furmint fajtáját gyűjtik.

az idén csaknem 15 millió furmint-vessző összegyűjtését tervezik. ezt a mennyiséget csak szelektált furminttövekről szedik le. a szelektálás célja, hogy kiküszöböljék a tovább- szaporításból a kevésbogyóju, ugynevezett madárkás és a virágzásnál rosszul kötő, hegyaljai elnevezés szerint „rugós”, furmint-töveket. a szelekció folytán csak a nagybogyóju, jól kötő, dúsfrütyű, ugynevezett hólyagos furmintot szaporítják tovább; ennek musthozama is magas.

a szelekciót a tokajhegyaljai, valamint a tolnai állami gazdaságban, hat hegyközségben és a tsz-ek közös és háztáji szőlőtábláin megkezdtek. mintegy 5000 holdon vizsgálják felül a furmint-töveket és válogatják ki a tovább- szaporításra alkalmas anyatöveket. a szelekció gyakorlati elvégzésére tapasztalatszerően oktatták ki a hegyközségek, tsz-ek legjobb szőlészeit, a furmint-vesszőkből a tarcali és a tályai háttérházban, valamint több tsz-nél oltványokat készítenek, míg a többi fajta vesszőt gyökereztetik.

/mti/

..

9.15

- 14 -

9.46

bb. 18. mosolyog már a nyírségi batul - felkészültek a téliatmaszüretre szabolcs megyében

vid so/j/gy/so

1961. augusztus 22.

szabolcs-szatmár megye állami gazdaságaiban és termelőszövetkezeteiben elérte már teljes nagyságát a legkorábban érő téli almafajta, a batul. a napos oldalán most piruló - mosolygó - almából jó közepes termésre van kilátás. szabolcs-szatmár megyében ezt az almafajtát nevezik az almaszüret hírnökének, mert rendszerint ezzel kezdik meg a téli gyümölcs betakarítását. most, hogy ez a gyümölcs kezd érni, az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek a tavalyinál két héttel korábban megkezdték a szürettelőkészületeket. az állami gazdaságok például már eddig csaknem félmillió almástádát tároltak. a termelőszövetkezetek mintegy ötezer bélelt vödört és kosrat készítettek el a szüretre. a megye több termelőszövetkezetében és állami gazdaságában kipróbálják már a kertészeti kutató intézet és a kertészeti főiskola üzemgazdasági tanszékének gépeit, amelyekkel az almaszedés és osztályozás aprólékos munkáit le lehet egyszerűsíteni, s meg lehet gyorsítani. a nyírségi állami gazdaságban például üzembehelyezik a motoros targoncákat, az elektromos ládarakókat, osztályozó és válogató gépeket.

/mti/

..

bb. 14. csehszlovákiai vendégszereplésre készül a ganzmávac acélhang-kórusa

i hi/tr/gy/sr

1961. augusztus 22.

a ganzmávac nagymultu acélhang-kórusa csehszlovákiai vendégszereplésre készül. külföldi utjával viszonzni kívánja a brnoi traktorgyár bendl-kórusának júliusban a ganzmávac-ban tett látogatását. az acélhang 65 tagu együttese a szeptember első felében sorra kerülő brnoi vásár „magyar nap, -jának” műsorában lép majd fel, azonkívül gottwaldovban és ostravában tart egy-egy hangversenyt. a kórus 17 műsorszámból álló repertoárjában többi között bartók, kodály, dvorszák és liszt művei szerepelnek. bartóktól a szlovák népdalokat, kodály szerzeményei közül a karádi nótákat adják elő. a liszt-évfordulóra emlékezve a nagy zeneköltő egy olyan művét is tolmácsolják majd, amely liszt életében soha nem hangzott el, s ősbemutatóját avasas zenei együttesek tavasszal, budapesten megrendezett fesztiválján - éppen az acélhang előadásában - ünnepelték nagy sikerrel. a zenemű lamennais-ek, a forradalmi magatartása miatt kiközösített francia abbénak a kovács című versére alkotott kantáta jellegű kóruskompozíció. a kotta kéziratáról készült mikrofelvételek a weimari muzeum jóvoltából jutottak el hazánkba.

/mti/

..

9.20

9.42

- 15 -

bb 26. eredményesen teljesítik a tavalyinál majdnem negyven százalékkal magasabb exporttervet a gépipari üzemek

i tó/tó vm vg

1961. augusztus 22.

a népgazdaság igényeinek megfelelően a gépipari üzemeknek az idén - a tavaly elért tényleges eredménynél - csaknem negyven százalékkal magasabb az exporttervük. az eredeti terv évközi növelése nem kis feladatok elé állította az üzemeket. az első félévi munkáról készített értékelések azonban azt mutatják, hogy az üzemek sikeresen birkóznak meg a megnövekedett feladatokkal. a félévi exporttervet több mint három százalékkal túlteljesítették. a mérlegbeszámolókat azonban ráirányították a figyelmet arra, hogy a túlteljesítése mögött tervszerűségi elmaradások vannak, nem minden üzem a programban meghatározott tételeket teljesítette.

a második félév exportterve mennyiségben is nagyobb az első félévinél; különösen fontos azonban a programszerinti tervteljesítés. a szovjetunióval kötött hosszulejárati szerződés és a baráti, népi demokratikus államokkal fennálló kétoldalu egyezmények előírásai az irányadók a terv teljesítéséhez. az év végéig még el kell szállítani a szovjetunióba többek között tíz komplett konzervgyári berendezést és husz paradicsompüré-gyártó gépsort. ennek a teljesítése különösen nagy erőfeszítést igényel a láng gépgyártól, a kőbányai vas-és acélöntödétől, a kiskunfélegyházi gépgyártól, a vegyipari gép-és radiátorgyártól, valamint a kisaliforniai gépgyártól. huskombinátokhoz szükséges gépekből még csak az idén készült el több mintapéldány, de az év végéig máris nagyobb sorozatokat kell belőlük szállítani a szovjetunióba. ilyen például a világviszonylatban is élvonalba tartozó folyamatos töltőgép, az elektromos főző-füstölő berendezés, valamint a darálást, keverést és töltést egy gépben egyesítő huskombájn. az albán népköztársaságba komplett vágóhídi berendezést szállítanak, ezenkívül megkezdik az albánia részére készülő kenyérgyár gépeinek szállítását is.

a tételes tervteljesítéssel egyidőben megkezdik a felkészülést a jövő évre is. tíz komplett konzervgyár és 17 zöldborsó feldolgozó gépsor rendelése máris megérkezett a szovjetunióból. /mtl/

9.25

941

- 16 -

bb 20. budapest földje 160 millió éve tartja vándorlásának évi egy-két centiméteres sebességét - közben körülbelül négy fokkal csökkent évi átlagos hőmérséklete

i tz/gk vm vg

1961. augusztus 22.

legutóbb megkínzottan várta az ország népe az idei negyedik hóhullám végét, pedig ez a néhánynapos kánikula szinte észre sem vevődik az évi átlaghőmérséklet alakulásában. volt idő, amikor sokkal forróbb időjárás gyötörte ennek a területnek a lakóit.

az átlagos hőmérséklet alakulása ugyanis a beérkező napsugárzás mennyiségén kívül elsősorban természetesen attól függ, hogy az adott földrajzi pont milyen távolságra van a sarkoktól, illetve az egyenlítőtől. földünk kontinensei pedig nem mindig voltak ott, ahol ma, sőt a jelenlegi feltevések szerint eredetileg egyetlen egységes tömböt alkottak, csak később váltak szét és, usztak,, mind távolabb egymástól.

ezt a folyamatot a tudomány két módszerrel igyekszik nyomon követni. abból ugyanis, hogy ma hol található meg a különböző földtörténeti koroknak meghatározott hőmérsékleti viszonyokhoz kötött „termékei,, például a kőszén, a kőolaj, a gipsz a só stb. kiderül, hogy az a terület az adott korszakban milyen távolságban volt a sarkoktól, illetve az egyenlítőtől.

a másik módszer bizonyos kőzetek mágnesezettségének irányából következtet. amikor ugyanis a vulkáni tevékenység révén felszínre tört láva „mágneseződött,, mágneses erővonalai a föld akkori pólusainak megfelelően rendeződtek el és az évek százmillióin át változatlanok maradtak. a természetes helyzetükben maradt kőzetek mágnesezettségének iránya tehát megmutatja, merre volt tőlük a pólus kialakulásuk idején, amiből azután következtetni lehet arra is, hogy ezek a kőzetek környezetükkel együtt azóta milyen irányban és milyen messze távolodtak el eredeti helyükről.

hédervári péter, amint erről a földrajzi közlemények legutóbbi számában beszámolt - nemrég összehasonlította a földk különböző pontjaira vonatkozólag e két módszerrel nyert eredményeket és megállapította, hogy az adatok szinte kivétel nélkül kitűnően egyeznek.

/folyt. köv./

9.35

941

- 17 -

/bb 20. budapest...1.folyt./vm

ezek szerint például a mai budapest területe 160 millió évvel ezelőtt körülbelül a 15.északi szélességi fokon helyezkedett el, abban a magasságban, ahol ma arabia déli csücske található, 30 millió éve viszont már elérte a 30.északi szélességi fokot, nagyjából a mai kairó magasságában, s így vándorolt évenként körülbelül egy-két centiméteres sebességgel jelenlegi elhelyezkedése felé

ezekből az adatokból azután kiderül az is, hogy például közép-európában az „arabiai korszak„ idején 12 fokos átlaghőmérséklet uralkodott, a „kairói időszak„ pedig ez 9 fokra csökkent.

és ezek évi átlaghőmérsékletek! könnyű elképzelni, milyen meleg lehetett egy-egy hőhullám hazánk területén például 160 millió éve, amikor maga az évi átlag is 4 fokkal volt magasabb a jelenlegi 8 celsius foknál./mti/

bb 21. a salgótarjáni acélárugyárban megkezdték az eddig külföldről vásárolt védőgázos hegesztőhuzal üzemszerű gyártását

vid te vm 1961.augusztus 22.

a gép-és alkatrészgyártásunkban a hegesztési műveletek automatizálására jelentős kísérletek fejeződtek be nemrég a salgótarjáni acélárugyárban.

az eddig külföldről vásárolt védőgázos hegesztőhuzal hazai gyártásának megoldásáról van szó. az általában ismert, ugynevezett bevont hegesztőhuzalnál ugyanis sokkal előnyösebb a védőgázos hegesztőhuzal, mert a varratai salak-és gázhólyágmentesek, s a hegesztés minősége minden tekintetben felülmúlja a hagyományos hegesztőpálcákkal elért eredményeket. ezek az előnyei teszik alkalmasá a védőgázos huzalokat automatizált hegesztésre is.

/folyt.köv./

9.40
10.20

- 18 -

/bb 21. a salgótarjáni...1.folyt./vm

öt hónap... ezelőtt kezdődtek el a teljesen új gyártás-technológiát követelő gyártás első kísérletei. áprilisban már teljes sikerrel számoltak be az acélárugyár szakemberei és az első félévben sikeresen megoldották az eddig külföldről beszerzett különleges hegesztőhuzal hazai gyártását. a kísérleti gyártás során készült 3.6 tonna mennyiségű hegesztőhuzal a győrtött a wilhelm pleck vagon-és gépgyárban is sikeresen állta ki a próbát. ezek után salgótarjáiban most megkezdték a védőgázos hegesztőpálcák üzemszerű gyártását. az eddig tonnánként 40.000 forint értékű valutáért külföldről vásárolt hegesztőhuzal hazai gyártásával évenként körülbelül kétmillió forintot takarítanak meg a népgazdaságnak. az ideai igények teljes kielégítését a második félévi terven felül vállalta el a salgótarjáni acélárugyár./mti/

bb 27. doszvidanyie, juriij! - forró szeretettel búcsuzott a főváros népe juriij alekszejevics gagarintól

t zs/ni vm hné ti 1961.augusztus 22.

háromnapos magyarországi látogatás után, kedden délelőtt a ferihegyi repülőtérrel elutazott juriij alekszejevics gagarin, a világ első űrpilótája, a szovjetunió hőse. nálunk töltött rövid tartózkodásának eseményei során - a forró hangulatu fogadtatás, a hősök tereén rendezett nagygyűlés, s vidéki körutja alkalmával - dolgozó népünk százezrei találkoztak juriij gagarinnal, s a búcsu percei is azt bizonyították: népünk nemcsak megcsodálta az űrutazásban páratlan teljesítményt elért hős szovjet férfit, hanem igaz barátjaként szívébe is zárta gagarin őrnagyot, a hőstetkü feleségét, valentyina ivanovna-t és a bájos apróságot, az öthónapos gálocskát.

kedden reggel ismét százezrek voltak a budapesti utcákon, hogy búcsut vegyenek a kedves vendégektől, még egyszer láthassák juriij mosolygós arcát, zúzókat, virágcsóval köszönthessék a kozmosz kolumbuszát. a gagarin-család szállásának környéke már 7 óra körül benépesült: az istenhegy uton, s a szomszédos utvonalakon piros-nyakkendő uttorók, munkásemberek, a gyárak, üzemek, hivatatok dolgozói várták. a déli-pályaudvarnál, a krisztina posta előtt, a széna téren, a mártírok útján a gyalogjárók szélére tél 8-kor már mindenütt kitéhették volna a „megtelt„ táblát, a szent istván köruton pedig már jóval a gépkocsi érkezése előtt le kellett állítani a forgalmat az egybegyűlt tömeg miatt.

/folyt.köv./

10-50

- 19 -

/bb 27. doszvidanyie....1.folyt./vm

a nagykoruton, az illóti uton, a ferihegyre vezető gyorsforgalmi uton a budapestiek tíz-és tízezrei álltak sorfalat, s mikor gagarin őrnagy nyitott gépkocsiján, mosolyogva, inégetve elhaladt előttük, ezrek, tízezrek kiáltották: daszvidanyie! viszontlátásra jurij!

a zászlódiszba öltözött, nemzeti színű és szovjet lobogókkal diszitett ferihegyi repülőtéren mintegy husz-ezren gyűltek össze gagarin őrnagy és családja bucsuztatására. jelen volt fock jenő, nemes dezső, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, gáspár sándor és szirmai istván, a politikai bizottság póttagjai, az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a forradalmi munkás-paraszt kormányának számos tagja, politikai, társadalmi és kulturális életünk számos más vezető személyisége; jelen volt v.i. usztyinov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

hosszan zugott a taps, mikor a küldöttség megérkezett a repülőtérre; jurij alekszejevics gagarin és felesége, valentyina ivanovna, karján gálocskával, ny.p.kamanyin altábornagy, a szovjetunió hősp, s társaságukban kállai gyula és marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagjai. az ünneplés még csak fokozódott, amikor a gagarin család fellépett a díszelvényre, s a hős úrhajós a mikrofon elé lépett.

- drága barátaim! örömmel fogadtuk az önök meghívását, s néhány nagyszerű napot töltöttünk gyönyörű hazájukban. jártunk budapesten, sztálinvárosban, pécsen, komlón - innen visszatérőben sárobagárdon és dombovárton is megálltunk - a magyar dolgozók százezeivel találkoztunk, s e találkozások mindenütt forró hangulatúak, szívélyesek, testvériesek voltak.

/folyt.köv./

10.55
12.30

- 20 -

/bb 27. doszvidanyie...2.folyt./vm

- hazánkba visszatérve beszámolunk majd a szovjet dolgozóknak milyen őszinte, nyílt lélekkel, milyen szeretettel fogadtak bennünket a szovjet nép képviselőit magyarországon.

- még egyszer teljes szívből köszönöm a szívélyes meghívást, a meleg fogadtatást, mind a magyar, mind a velem együtt utazó elvtársak nevében népüknek, központi bizottságuknak, kormányuknak, s külön is köszönöm a derűs, nagyogó arcokat, a nyílt szíveket, a forró szeretet ezernyi megnyilvánulását, amellyel bennünket, szovjet embereket körülvettek. köszönet mindazért, amit értünk tettek.

- éljen a magyar-szovjet barátság! éljen a világ dolgozóinak megbontnataiian barátsága! a viszontlátásra, drága barátaim! - bucsuzott hosszantartó, viharos nagy taps közben jurij alekszejevics gagarin.

ezután kállai gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese az mszmp politikai bizottságának tagja lépett a mikrofonhoz.

drága barátunk!
kedves jurij alekszejevics!
kedves valentyina ivanovna!
drága kis gálocska!
kedves elvtársak!

- sajnos elérkeztünk a bucsu pillanatához. amikor a forradalmi munkás-paraszt kormány az egész nép nevében meghívta jurij gagarint, a hős űrrepülőt, azt kívántuk: jöjjön mihamarabb és legyen a vendégünk minél hosszabb ideig. ezért sajnálkozunk amiatt, hogy eltelt az idő, s most bucsuzunk kell tőle.

- e rövid három nap alatt is százezrek és százezrek ismerkedhettek meg a szovjet nép e nagyszerű fiával, örültek mosolyának, feszült figyelemmel hallgatták szavait. a budapestiek, sztálinvárosiak, pécsiek és komlóiak büszkék arra, hogy fogadhatták a világ első űrhajósát.

/folyt.köv./

10.57
12.14

- 21 -

/bb 27. doszvidanyie...3.folyt./vm

az egész magyar nép büszke arra, hogy hazája földjén járt gagarin elvtárs.

bárhon is jelent meg kedves vendégünk - a nagygyűlésen, az utcán, vagy a népstadionban - mindenütt tizezrek és százezrek üdvözölték forró lelkesedéssel, mindenki szeretett volna kezébe venni, megölelni és megcsókolni őt.

- ez a forró fogadtatás az űrhajós nagyszerű tettének, bátorságának, hősiességének, de emellett szerénységének, kedvességének, s vonzó emberi tulajdonságainak is szólt.

jurij alekszejevics gagarin személyén keresztül népünk forrón üdvözölte és köszöntötte barátunkat és testvérünket, a hatalmas szovjet népet, amelyről a világ minden haladó embere tudja, hogy erejét nem kímélve dolgozik és harcol az egész világ békéjéért, s az emberiség boldogulásáért: élen jár a leghaladóbb társadalmi rendszer, a kommunizmus megteremtésében.

gagarin személyében népünk ünnepelte a megbonthatatlan szovjet-magyar barátságot. a szovjetunió népei történelmünk minden szakaszában igaz barátunknak és hűséges segítőtársainknak bizonyultak. nagy erejű erejűnk a szocialista társadalom megteremtésében az ő segítségükkel értük el. mellettünk álltak és állnak mindenkor, s mint igazi barátok, jóban-rosszban egybeforrtunk velük. a magyar-szovjet kapcsolatokat nemcsak pártjaink és kormányaink együttműködése, hanem népeink testvérisége és barátsága is jellemzi. ebben van a mi barátságunk igazi ereje: a szovjet-magyar barátság ezért örök és megbonthatatlan/nagy taps/. jurij alekszejevics gagarin látogatása a személyes ismeretség újabb szálaival erősítette tovább ezt a barátságot. ha majd űrhajóján még egyszer hazánk fölött repül, ő is személyes ismerősként üdvözölheti a magyar népet, s mi is, mint személyes barátunknak küldhetjük neki további sok sikert kívánó üdvözlésünket./nagy taps/

/folyt.köv./

11.02

- 22 -

/bb-27. doszvidanyie...4.folyt./vm

nagyon megszerettük és szívünkbe zártuk gagarin elvtárs kedves feleségét, a szerény, de hős szovjet asszonyt, valentyinát ivanovná-t és drága kislányokat, gúlcskát/taps/ a ,csaknem teljes gagarin család. látogatása hazánkban, s az ő jelentőségét különböző rendezvényeinken, sikerrel gazdagította népünk nagy ünnepét és újabb és újabb barátokat szerzett a nagy szovjet népnek.

drága barátunk, jurij alekszejevics! most, amikor bucsuzunk öntől, megkérjük, adja át forró elvtársi, baráti üdvözlésünket a békéért az első sorban harcoló szovjet népnek, dicső kommunista pártjának, a szovjetunió kormányának és személyesen nyikita szergejevics hrucsov elvtársnak/ nagy taps/

sok boldogságot, jó egészséget kívánunk önnek és kedves családjának/ nagy taps/. kívánjuk, hogy bátor űrhajós-társaival együtt szerezzon még sok-sok dicsőséget hazájának, az egész szocialista tábornak, s a haladó emberiségnek. a magyar dolgozó nép önt - bár-mikor jár errefelé - mindig igaz barátjaként, szívesen, tárt karokkal fogadja.

szerencsés utat gagarin elvtárs! a viszontlátásra!

a beszédek elhangzása után utörök hatalmas rózsacsokrokkal kedveskedtek a vendéceknek, akik ezután elbucsuztak a megjelent párt-és kormányvezetőktől, diplomatáktól, majd a budapestiek üdvözlésére indultak. az egybegyűlték forró szeretettel éltették s akik tehettek öleléssel, kézszorítással bucsuztak a gagarin családtól. a sokáig integető ezrek előtt 9 óra után néhány perccel emelkedett a magasba vendégünk il-14-es különrepülőgépe./mti/

11.06

- 23 -

bb. 20. placi jelentés

i nj/l/gy/so

1961. augusztus 22.

a nagyvásártelpre kedden reggel 74 vagon és 127 tehergépkecsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így osztottak meg: 15 vagon burgonya, 4 vagon vöröshajma, 1 vagon uborka, 3 vagon paradicsom, 7 vagon zöldpaprika, 1 vagon levesbevaló zöldség, 1 vagon szőlő, 5 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon alma, 8 vagon szilva, 1 vagon őszibarack, 21 vagon görögdi. innye, 4 vagon tojás és 1 vagon vágottbaromfi.

az állami élelmiszerboltok kedden újból leszállították a dinnye árát. az ananász cukordinnyét kilónként 2.40, a turkesztáni és a togo-dinnyét 2, a görögdi. innyét 1.80 forintért hozták forgalomba. a juliska-bab-ot kilónként 3.60, a salátának való uborkát 1.40, a sárgarépa csomóját 0.80- 1.-, a gyökérzöldség csomóját 1.20 forintért árusították, az olasz kékiszilvát kilónként 3.20-3.80 forintért adták.

/mti/

bb 29. betontümböket robbantanak a duna alsó rakpartján

vm hk

1961. augusztus 22.

az első kerület, halász utca vonalában a duna alsó rakpartján fekvő betontümbök robbantással való darabolását augusztus 24-én 10 órakor kezdi meg a hidépítő vállalat. a robbantások előreláthatólag szeptember 1-ig tartanak. közben 26-án és 27-én a robbantás szünetel. a robbantásokra naponta 10-16 között kerül sor, főként az időközben. ez alatt az idő alatt a pala utcától a szilácsi dezső térig terjedő szakaszon a dunára nyitló ablakokat nyitva kell tartani. a robbantások a környezetre veszélytelenek. /mti/

11.15

- 24 -

bb 30. időjárásjelentés

hné vm hk

1961. augusztus 22.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 22-én, kedden délután 12 órakor:

felhőátvonulások

európa nagyrészen tovább tart a szeles, hűvös, sokfelé esős időjárás. nyáriás idő csak dél-európa országaiban, továbbá a kárpát-medencében és a balkánon van.

hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, eső nem esett. a hőmérséklet a nap folyamán 22-26 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 8-12 fokig süllyedt. a napsütés időtartama országsszerte 10-13 óra volt. ma délelőtt a dunántulon kevés, az ország többi részén fél-háromnegyed borultságot adó felhők borították az eget. a szél mérsékelt erősségű, dél-délnyugati irányú volt. a hőmérséklet legtöbb helyen már 10 órakor meghaladta a 20 fokot és helyenként a 24 fokot is elérte.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19.7 fok volt, 1.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

budapesten kedden délután 12 órakor a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, mérsékelt süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, néhány helyen, elsősorban a holnapi nap folyamán, átfutó eső, mérsékelt délnyugati-nyugati, később északnyugati forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet:

10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 21-25 fok között.

távolabbi kilátások: a hét második felében is változékony, az évszakhoz képest hűvös jellegű idő.

a du na vizállása kedden reggel budapestnél: 387 cm. /mti/

13.47

- 25 -

bb 31. szolnok megyében szedik a cukorrépát - kedden már átvette az első szállítmányt a szolnoki gyár

vid so/ j vm so

1961. augusztus 22.

az aratás és cséplés befejeztével szolnok megye nagy cukorrépatermelő szövetkezetei a hét elején megkezdtek a rüpaszedést. a többi között a tószegi dózsa, a csataszögi szebb élet, a törökszentmiklósi dózsa, a mezőturi petőfi, valamint a turkevei és a tiszaföldvári termelőszövetkezetek gazdái hétfő reggel óta a szedésre fordítanak minden erőt. a kedvező időjárás esetén a termelőszövetkezetek az ütemtervnek megfelelően november 10-ig mind a 18.000 hold termését elszállítják a feldolgozó üzemeknek.

törökszentmiklóson, fegyverneken és tiszaföldváron a gyár szakemberei kedden már átvették az első szállítmányokat és elindították szolnokra, ahol előreláthatólag augusztus 28-án kezdik meg az ideai cukorrépa-termés feldolgozását./mti/

bb 32. munkába álltak az ifjusági silózó brigádok baranyában

vid so/j vm so

1961. augusztus 22.

baranyában, a nagy nyári munkák végeztével megkezdődött a silózás. a megye közös gazdaságaiban 8200 holdon termelt fővetésű és 2200 holdon másodvetésű silókukorica. a következő hetekben körülbelül 164.000 köbméter takarmánynövényt silóznak be a megyében. a gépállomások a nagy munka rövid idő alatt és jó minőségben történő elvégzésében 62 silókombájnnal és 74 silótöltővel segítik a szövetkezeti gazdákat. mozgósították a siló szállítására az összes rendelkezésre álló járművet. a gépállomások és a termelőszövetkezetek több mint félezer járművel hordják a silókukoricát. munkába álltak már a kisz által szervezett ifjusági silózó brigádok is. 18 helyen alakítottak a falusi fiatalok brigádot és ezek csaknem 100.000 mázsa silótakarmány betakarítását vállalták./mti/

13.52

- 25 -

bb 33. az őszi-téli villamosenergiatöbblet biztosításáról, az első félévi munka tapasztalatairól tanácskozott a nehézipari minisztérium kollégiuma - javaslatot dolgoznak ki a nyári időszámítás jövő évi bevezetésére

t szf/hné vm vg

1961. augusztus 22.

a nehézipari minisztérium kollégiuma kedden Lévárdi Ferencnek, a miniszter első helyettesének elnökletével megvitatta a villamosenergia iparág tervezetét az 1961-1962 évi őszi-téli villamosenergia csúcsterhelési időszakra való felkészülésről. a tavalyi csúcsra képest az idén decemberben hideg idő esetén körülbelül 120 megawatt teljesítmény-többletre lesz szükség. erről részben az új erőművek újabb gépegységeinek üzembehelyezésével, részben a nagyjavítások gyors befejezésével gondoskodnak. a kollégium felhívta a szénbányászati főosztályt és az országos energiagazdálkodási hatóságot, hogy gondoskodjon a hiánytalan villamosenergia ellátáshoz szükséges széntöbbletről. utasították a villamosenergia iparágat, tárgyalja meg a közlekedés-és postaiügyi minisztériummal a jövő évi vasúti menetrend elkészítésénél vegye figyelembe a nyári időszámítás bevezetését. a villamosenergia iparigazgatóság dolgozzon ki a kormány elé terjesztendő javaslatot a nyári időszámítás jövő évi bevezetésére. a nyári időszámítás bevezetését 35-40 megawatt villamosenergia-teljesítmény várható megtakarítása indokolja.

megtárgyalta a kollégium a tárca második negyedévi és első félévi gazdasági-műszaki beszámolóját, kereskedelmi tevékenységét és berunázási munkáját. a minisztérium az első félévi termelési előirányzatot 540 millió forinttal túlszámlyalta és ezzel az éves tervnek 50.5 százalékát már teljesítette. az iparágak a teljesítések 23.7 százalékát exportálták, többi részét más tárcáknak adták át exportcikkeik előállításához, illetve a jövő évi felkészülés céljából a félkész és a befejezetlen állomány növelésére fordították a termelési-és növekedés a villamosenergia iparban és a vegyiparban jelentős, a bányászatban kisebb. mindhárom ágazatban csökkent az önköltség. exporttervét a gyógyszeripar, a bauxitbányászat, a kőolajfeldolgozó ipar, a fotokémiai ipar, az egyéb nehéz-és szerves vegyipar, az érc-és ásvénybányászat, valamint a bányagépgyártás tud teljesítette.

/folyt.köv./

14.03

- 27 -

/bb 33. az őszi-téli....1.folyt./vm

a minisztérium kereskedelmi igazgatóságának közreműködésével a belföldi piac nehézipari termékekkel való ellátása jó volt. nem teljesítette belkereskedelmi szállítási tervét a szénfeldolgozó ipar, a festékipar és a gumipar. a minisztérium első félévi beruházási tervét 40.9 százalékra teljesítette. a beruházások első félévi teljesítésének eredményeként napi 317 vagon széntermelési kapacitás, a villamosenergia iparba 64 megawatt energiafejlesztő kapacitás lépett be a termelésbe. az üzembe helyezett beruházások az első félévben a bányászat és a villamosenergia ipar befejezetlen beruházási állományát csökkentették, az országos energiagazdálkodási hatóság és a vegyipar befejezetlen állománya azonban növekedett.

a kollégium elfogadta a beszámolókat és nyomtatékosan felhívta az iparágakat a további fokozott műszaki fejlesztésre, a beruházások időbeli befejezésére, az export-import mérleg javítására és arra, hogy ismételten vizsgálják felül a tervteljesítéseket. telteljesítéshez az idevonatkozó kormányhatározat értelmében csak export célra járuljanak hozzá, másirányu indokolt telteljesítéshez pedig kéri az országos tervhivatal jóváhagyását./mti/

- . -

bb 34. j.a. gagarin köszönete

k fm/ke-lm fm

1961. augusztus 22.

j.a. gagarin űrhajós őrnagy, a szovjetunió hőse, magyarországi látogatását megelőzően és látogatása idején számos meghívást kapott üzemektől, termelőszövetkezetektől, hivataloktól, intézményektől, brigádoktól, a dolgozók különböző csoportjaitól és egyénektől is. gagarin elvtárs időhiányában természetesen nem tudott eleget tenni minden meghívásnak. azoknak a dolgozóknak, akikhez nem jutott el, ezúton mond köszönetet a szíves meghívásért./mti/

--

-28 -

15.20

16.00
AZ

bb 36. történészek vándorgyűlése debrecenben

vid fm/ke/vl fm

1961. augusztus 22.

több mint száz részvevővel kedden megkezdődött a történészek debreceni vándorgyűlése. az alapításának 600. évfordulóját ünneplő város tanácsának képviselőjében ördög lászló, a városi tanács művelődési osztályának vezetője üdvözölte a történészeket, majd dr. székely györgy egyetemi tanár, a magyar történelmi társulat főtitkára „a hatszáz éves debrecen és a középkori mezővárosi fejlődés,, címmel tartott referátumot.

délben debrecen új városnegyedében a munkásmozgalmi emlékművet koszorúzták meg a vándorgyűlés résztvevői, délután pedig a város nevezetességeivel ismerkedtek.

szerdán folytatódik a vándorgyűlés és megtartják a középiskolai történelem-szakfelügyelők országos értekezletét. csütörtökön, a vándorgyűlés harmadik napján „a szemléltetés kérdése a történelem tanításban,, címmel hangzik el referátum, s a résztvevők megtekintik a debrecenben rendezett kiállítást az iskolai szemléltető eszközökről. /mti/

..

bb 35. koszorúzás a debreceni román hősi emlékműnél

vid fm/ke/vl fm

1961. augusztus 22.

a román népköztársaság nemzeti ünnepe, románia felszabadulásának évfordulója alkalmából kedden debrecenben megkoszorúzták a város felszabadításáért folyó harcokban elesett román hősök emlékművét. a román népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselőjében dr. florja duna, a nagykövetség másodtitkára és iacob banateanu, a nagykövetség harmad titkára helyezett el koszorút.

a koszorúzásnál jelen volt jávor nándor, debrecen megyei jogú város tanácsának vb elnöke. /mti/

- 29 -

15.40

16.10
AZ

bb 37. két hét alatt 120.000 forint értékű társadalmi munka szegeden

vid fm/ke/vl fm

1961. augusztus 22.

Kedden jelentős társadalmi munka fejeződött be szegeden. a hódmezővásárhely felé vezető józsef attila sugárúton felszedték a régi kőburkolatot és aszfaltozáshoz készítették elő az utat. a fiatalok a környék lakossága és a kerületi tanács dolgozói két hét alatt több mint 120.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek és jelentősen elősegítették, hogy még ebben az évben aszfaltburkolatot kapjon a város egyik legforgalmasabb főútvonala. /mti/

bb 40. megjelent a világosság augusztusi száma

f/vl hu

1961. augusztus 22.

a világosság új számában vezető helyen istván király történeti jelentőségéről ír székely györgy egyetemi tanár. tarján imre az amerikai „boszorkányüldözés”, és az egyházak kapcsolatáról, szecső tamás az amerikai vallási fejlődés új jelenségeiről írt cikket. két érdekes tanulmány foglalkozik a horthy-korszak „keresztény-nemzeti”, ideológiájának elemzésével: kerékgyártó elemér írása a szentkorona tanárról és nyilas mártíráé a szent jobb kultuszáról. bogsch lászló egyetemi tanár az élővilág kialakulását és fejlődéstörténetét foglalja össze. murányi minály tanulmánya az emberi tudat állati előzményeivel foglalkozik. makai mária a vallási individualizmus problémáit elemzi. bajomi lázár endre jacques prévertől, az „abszolút ateista”, költőtől ír. közli a folyóirat egy nálunk alig ismert francia gondolkodó, syvain maréchal írását. szépirodalmi rovat, kis enciklopédia, tudományos hírek, könyvrovat, lapszemle és glosszák egészítik ki a tartalmas számot. /mti/

- 30 -

15.50

16.12

KR

bb 38. növekedett a jótanulók száma - az idén és a következő években továbbfejlődik a fővárosi oktatási intézmények hálózata - dr. gyalmos jános vb. elnökehelyettes sajtótájékoztatója

t vt/hné szb sr

1961. augusztus 22.

az elmúlt tanév tapasztalatairól, a fővárosi iskola-építkezésekről, az ezzel kapcsolatos tervekről tájékoztatta kedden dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökehelyettese a sajtó képviselőit. bevezetőben elmondotta, hogy az előző oktatási évben a fővárosi iskolákban javult a tanulmányi eredmény, csökkent a mulasztások száma is. 1960-1961-ben a budapesti általános iskolákba járó tanulók 45 százaléka az új tanévben pedig már a kétharmada része sül műszaki gyakorlati képzésben. a budapesti középiskolákban az idén mintegy 52.000 diákra számítanak. ez több mint 50 százalékkal magasabb a tíz év előtti létszámnál. eljutottunk oda, hogy a fővárosban az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett fiataloknak körülbelül 70 százaléka a középiskolában folytatja tanulmányait.

a továbbiakban az elnökehelyettes hangsúlyozta, hogy változatlanul nagy gondot fordítanak az öt plusz egyes rendszerű gyakorlati oktatás fejlesztésére: ősszel a budapesti gimnáziumi növendékeknek már csaknem 75 százaléka ebben az oktatási formában tanul. növekszik a szakközépiskolai osztályok száma is. eddig hét fővárosi gimnázium kapcsolódott be ebbe, az iskolareform irányelveinek megfelelő, korszerű szakmunkásképzésbe.

megemlítette dr. gyalmos jános, hogy a dolgozók iskoláiban tanuló felnőttek száma az elmúlt tanévben 40 százalékkal növekedett, s további emelkedés várható ezen a téren az új oktatási évben is.

elmondotta ezután, hogy az idén és a következő években a főváros oktatásügyi hálózata számos új intézménnyel bővül. még ez évben felépül a 3. kerületi hévízi uti, a 9. kerületi üllői uti és a 21. kerületi csillagtelepi óvoda. ezekben összesen 275 gyermeket helyezhetnek el. jövőre újabb 250 gyermek elhelyezését teszik lehetővé a 9., a 11. és a 20. kerületben épülő új óvodák. az 1961-1962-es évben a fővárosi óvodáskorú gyermekeknek már csaknem 60 százalékát tudják felvenni a tanácsi és vállalati óvodákba.

/folyt.köv./

16.02

16.25
KR

-31-

bb 38. /növekedett a jótanulók száma -.... folyt./- szb

szeptemberben megkezdődik a tanítás a 2. kerületi pasaréti uti, a 4. kerületi fóti uti, a 9. kerületi üllői uti új általános iskolákban és a 17. kerületi ferihegyi uti új gimnáziumban. az év végéig elkészül a 12. kerületi kiss jános altábornagy utcai, a 13. kerületi pozsonyi uti és a 21. kerületi szárcsa utcai általános iskola. bővítették a 11. kerületi érdi uti és a 16. kerületi hősök fasori általános iskolákat. a volt kossuth akadémia épületében működő bem józsef gimnázium pedig - az átépítések eredményeként - újabb hat tantermet kapott. társadalmi erőből négy-négy tanteremmel bővül a 3. kerületi bécsi uti és dömös utcai, a 16. kerületi csömöri uti általános iskola, valamint zuglóban az egressy uti gimnázium. a főváros általános és középiskoláinak hálózata ez év végéig összesen 129 tanteremmel és tíz tornateremmel gyarapodik. még az idén elkezdik négy további új általános iskola építését a 9., a 11., a 14. és a 16. kerületben. 1962-ben kezdődik meg és - a tervek szerint 1963-ban fejeződik be a várban, a 3., a 8. és a 21. kerületben sorra kerülő iskolaépítkezés. az újonnan épülő nagyobb lakótelepekhez kapcsolódóan is létesülnek új iskolák. így a bécsi uti kísérleti lakótelepen, továbbá a 11., a 13. és 20. kerületben. ezek együttesen 1963-ban 124-gyel növelik az osztálytermek számát.

végül a gyermekvédelmi intézmények kérdésével foglalkozott dr. gyalmos jános. hangsúlyozta, hogy a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy az arra szoruló gyermekeket a lehetőségekhez képest elhelyezzék. a főváros felügyelete alá tartozó nevelőotthonokban ősszel újabb 520 -szal növelik a helyek számát. /mti/

--

bb 39. átadták az első magyar tűzoltóhajót - huszonhat kilométeres sebességgel halad, percenként kilencezer liter vizet fecskendez a ,,vizi-tűzoltó,,

vid szf/te szb szf

1961. augusztus 22.

a balatonfüredi hajógyár szakemberei átadták az országos tűzrendészeti parancsnokság megrendelésére épített első magyar tűzoltóhajót. ez a leggyorsabb hazai motoroshajó: óránként 26 kilométeres sebességgel halad, nagy sebessége lehetővé teszi, hogy gyorsan megközelítse a kigyulladt vízijárműveket, a partmenti épületeket. amint a hajó a tűz közelébe ér, az együttesen 800 lóerős gépeivel működésbe hozzák a fedélzeten elhelyezett két vízágyút, amelyekkel percenként kilencezer liter vizet lövellhetnek a lángban álló uszályra, más vízijárműre, vagy épületre. az oltást azzal gyorsíthatják,, hogy különleges vegyianyagot kevernek az oltóvízhez, amely így hamarabb elfojtja a lángokat. /mti/

--

16. 10

16 15

16 20

-32-

embargó!!!! rádióknak augusztus 22-én 22-órától, a lapok csak 23-i számukban közölhetik!!!

bb 43. magyar államférfiak távirata román államférfiakhoz

k/vl sr

1961. augusztus 22.

gheorghe gheorghiu-dej elvtársnak,
a román munkáspárt központi bizottsága első titkárának,
a román népköztársaság államtanácsa elnökének,

ion gheorghe maurer elvtársnak,
a román népköztársaság minisztertanácsa elnökének,

b u k a r e s t ,

kedves elvtársak!

a testvéri román népköztársaság nagy nemzeti ünnepe, románia felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép nevében forró üdvözlésünket küldjük önöknek és az egész román népnek.

a román nép pártja vezetésével a szocializmus útján haladva az elmúlt 17 esztendő alatt nagyszerű eredményeket ért el a békés építő munkában. erős, szocialista ipart teremtett, nagy sikereket ért el a szocialista mezőgazdaság megteremtésében, gyors ütemben növelte a dolgozó tömegek életszínvonalát, anyagi és szellemi kulturáját. a magyar nép őszintén örül ezeknek az eredményeknek. a testvéri román nép sikerei a szocializmus építésében erősítik a szocialista országok nagy közösségét.

örömmel tölt el mindnyájunkat, hogy a két ország közötti barátság és együttműködés a munkás nemzetköziség eszméjéhez hiven egyre jobban erősödik. ez a barátság és együttműködés nagymértékben elősegíti a román és a magyar nép építő munkáját és méltóképpen példázza a szocialista tábor megbontathatlan egységét.

/folyt.köv./

16. 16

16 20

-33-

bb 43. /magyar államférfiak... 1. folyt./ vt

teljes szívünkkel kívánjuk, hogy a testvéri román nép továbbbi, nagy sikereket érjen el hazája szocialista építésében és a béke megvédéséért vívott közös harcunkban.

dobi istván
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága első titkára,

dr. münnich ferenc,
a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

x x x

a román népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából dr. sik endre külügyminiszter üdvözlő táviratot küldött corneliu manescu külügyminiszternek.

x x x

a szot elnöksége üdvözlő táviratot küldött a román szakszervezetek központi tanácsának. /mti/

bb 41. magyar szobrászművész ajándéka gagarin őrnagynak

1 hi/gk-lm fm

1961. augusztus 22.

az emléktárgyak és ajándékok között, amelyekkel a gagarin-családot elhalmozták, a világhírű űrhajós két plakettet is magával vitt: farkas aladin munkácsy-díjas szobrászművésznünk alkotásait, amelyek megmintázásához a művész az ember első űrrepülésének hírére fogott hozzá. az egyik bronzplakett - a földgolyóról elszakadó, s a végtelen felé törő embert ábrázolva a szovjet tudósok, műszakiak, munkások világhíresztő sikerének állít emléket, a másik plakett az első és második számú űrhajóst, jurij gagarint és german tyitov őrnagyot ábrázolja. gagarin őrnagy köszönettel fogadta a magyar művész kedves figyelmességét. /mti/

16.22

16 *st*

-34-

bb 42. a kohó- és gépipari technikumok igazgatóinak értekezlete pécssett

via szf/te-lm bs

1961. augusztus 22.

pécssett, a zipernovszky károly gépipari technikumban, kedden megkezdődött a kohó- és gépipari technikumok és diák-otthonok igazgatóinak kétnapos értekezlete. a tanácskozás első napján, a múlt év eredményeit és az új tanév feladatait beszéltek meg.

oláh jános, a kohó- és gépipari minisztérium oktatási osztályának vezetője beszámolójában többek között elmondotta, hogy az oktató és nevelőmunka színvonalának emelésére, a technikai fejlődés követelményeinek figyelembevételével a múlt évben új, korszerű tanterveket dolgoztak ki a műszaki tárgyakból. a tantervek megvalósítására többmillió forint értékű gépet és egyéb berendezést juttattak az iskoláknak. most az a feladat, hogy a tanárok ezek birtokában még elmélyültebben, alaposabban, fejlettebb módszerekkel oktassák a fiatalokat. különösen fontos az elmélet és gyakorlat helyes összekapcsolása. az idén már laboratóriumi órákat is tartanak. a jövőben a technikum hallgatók a kötelező nyári termelési gyakorlatra célfeladatokat kapnak, hogy még jobban gyarapíthassák műszaki ismereteiket. a mecsek vidékének nagyarányú iparfejlesztése sok szakembert igényel. ezért a pécsi gépipari technikumot bővítik, korszerűsítik, az eddigi 16 helyett 20 osztályossá szervezik át. a környék szakember-ellátására az új tanévben műszeripari szakkal bővül a pécsi technikum.

a keddi tanácskozás meghatározta az új tanév fő célkitűzéseit. szorosabbá kell tenni az iskolák kapcsolatát az élettel, a gyakorlattal és a termeléssel. emelni kell az általános és a szakmai műveltség színvonalát. elsőrendű feladat, hogy az oktató- és nevelőmunka tervszerűen szolgálja a szocialista világnézet és erkölcs kialakulását.

az értekezlet második napján szerdán az erkölcsi, politikai nevelőmunka kérdéseiről tárgyalnak az igazgatók. /mti/

17.10

17.10
17.10

- 35 -

bb 44. tatabányán beköltöztek a középblokkból épült első lakónházakba

vid szf/te-lm bs

1961. augusztus 22.

kedden délelőtt a szokottnál nagyobb volt a forgalom tatabánya-ujvárosban, egymást érték a butorszállító tehergépkocsik: számos bányászcsalád költözött új otthonba a városrész első két, egyenként harminc-harminc lakásos, középblokkból épült korszerű háztömbjében. itt foglalta el többek között szép otthonát hezők István bányacsillás, belvári János és Ambrus Lajos Vajár.

az új lakásokat jórészt azok a bányászok kapták, akik a régi, korszerűtlen, úgynevezett „hatajtós”, náczokban laktak, amelyeket most lebontanak. a szűk, szoba-konyhás lakásokból kétszobás, fürdőszobás, beépített konyha és előszoba butorokkal, villanytűzhelyet és központi televíziós antennákkal ellátott otthonokba költöztek a családok./mti/

..

bb 45. országos közlekedési ujitókiállítás nyílt győrről

vid szf/te-lm us

1961. augusztus 22.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium rendezésében országos ujitókiállítás nyílt kedden délelőtt győrről, a vasútállomás egyik várótermében. a MÁV, a posta és az autóközlekedés ezúttal először vesz részt közös kiállításon. mintegy kétszáz ujitást mutatnak be, melyek elősegítik a munkásvédelmet, megkönnyítik a nehéz fizikai munkát. az ujitómozgalom népgazdasági jelentőségét az a számadat mutatja, amely szerint 1960-ban a közlekedés- és postaügyi minisztérium területén 14.686 ujitást vezettek be és ezekkel 142 millió forint megtakarítást értek el. az ujitókiállítást már az első napon sokat tekintették meg./mti/

..

17.14
17.20

-36-

KL

bb 46. román traktorok is dolgoznak földjeinken - magyar szerszámgépek román üzemekben - eredményesen fejlődnek kereskedelmi kapcsolataink, áruforgalmunk tíz év alatt több mint kétszeresére emelkedett

i sz/te szb vg

1961. augusztus 22.

a román népköztársaság nemzeti ünnepe, felszabadulásának évfordulója, augusztus 23; alkalmából az MTI munkatársa tájékoztatást kért a külkereskedelmi minisztériumban a magyar-román árucseré-forgalom alakulásáról.

- a magyar népköztársaság és a román népköztársaság népgazdaságának fejlődése, a gazdasági együttműködés szorosabbra fűzése az árucseré-forgalom növeléséhez is hozzájárult. olyan fontos cikkek - faféleséget, földgázt, vegyi termékeket, gépeket, traktorokat, stb. - kapunk Romániából, amelyek népgazdaságunk számára nélkülözhetetlenek, s ezekért olyan gépeket, gépi berendezéseket, hengerelt acélt, alumíniumot szállítunk, amelyek segítik a román ipar fejlődését.

- a felszabadulás óta tavaly bonyolítottuk le a legnagyobb forgalmat. az árak értéke mind az export, mind az import oldalon egyaránt meghaladja 25 millió új rubelt. az országaink közötti árucseré az utóbbi tíz évben több mint a kétszeresére emelkedett.

áruforgalmunkban jelentős helyet kapnak a gépi berendezések, s ez a tény egyben az ipar fejlődését is tükrözi. vasútvonalainkon már több ezer román gyártmányú tehervagon fut, s a kétezret is meghaladja azoknak a román utas-45-ös, kerekes traktoroknak a száma, amelyek földjeinken dolgoznak. a román munkások körében iparunk gyártmányai közül a szerszámgépek a legismertebbek. az idei szerszám-gép-export értéke két és félmillió új rubel, több mint eddi bármikor. jelentősen emelkedett a műszerek exportja, s az idén több mint félmillió új rubel értékűt rendeltek a román vállalatok. konzervgyári gépeinket is kezdik megismerni a román szakemberek: tavaly három paradicsomsűrítő berendezést vásároltak, ez évben további kétötöt rendeltek, jövőre pedig négyet kötöttek le. a román üzemek számára az idén vásároltak először a magyar komplex vállalatától két oxigéngyári berendezést. ugyancsak ez évben szállítunk először portáldarukat a román kikötők bővítéséhez. híradástechnikai cikkeink, telefonközpontjaink, rádiókészülékeink szintén ismertek Romániában.

/folyt.köv./

17.18

17.20

KL

- 37 -

bb 46.. /román traktorok... folyt./- szb

- a magyar üzletekben is keresettek a román gyártmányok, különösen nagy sikere van a béke elnevezésű kombinált lakószoba garnitúrának. ebből a butortípusból negyedmillió új rubel értékűt vásároltunk az idén. romániából kapjuk a lakosság számára szükséges só kétharmad részét is. téli tüzelőnk és építkezéseink faanyagának egy része is romániából származik.

- importunkban mind nagyobb teret kapnak a vegyicikkek, műanyagok. a tiszavicéki vegyikombinátban a román földgázt dolgozzák fel. a román vegyipar termelése öt év alatt több mint a háromszorosára emelkedik, s így ezután még több vegyicikket vásárolhatunk. a hosszulejártu kereskedelmi egyezménynél már figyelembe vettük ezt a fejlődést. a következő öt év alatt árucserénk olyan arányban emelkedik, mint az előző tíz évben összesen. a jövőben iparunk erőművi berendezéseket is készít majd románia számára - hangzott a tájékoztatás. /mti/

bb 48.. a finn rádió és televízió vezérigazgatója budapestén

t p szb bs

1961. augusztus 22.

hétfőn berlinből budapestre érkezett einar sundström, a finn rádió és televízió vezérigazgatója és kedden délután a magyar sajtó házában találkozott a magyar újságírókkal. elmondotta, hogy három napot tölt budapestén s ezalatt a magyar rádió és televízió vezetőivel a műsorcsere elmélyítéséről tárgyalt. a magyar fővárosból romániába, majd bulgáriába, azután pedig görögországba és olaszországba utazik. /mti/

17.22

17.20

NE

- 38 -

bb 47. tájékoztató az új kereskedelmi vámrendeletéről

t sz/gk-lm vg

1961. augusztus 22.

kedden a külkereskedelmi minisztériumban nyerges jános, az államközi főosztály helyettes vezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit az új kereskedelmi vámtarifáról szóló kormányrendeletéről. a szeptember elsején életbe lépő rendelet kizárólag a külkereskedelmi vállalatok által behozott árucikkekre terjed ki és nem érinti a lakosságot, sem a külföldről magukkal hozott tárgyak, sem a külföldről kapott ajándékok vámolásánál.

az új kormányrendelet azért vált szükségessé - mondotta nyerges jános -, mert noha áruforgalmunk nőtt a nyugat-európai országokkal, gyártmányaink keresettek ott, a nyugat-európai zárt gazdasági csoportosulások mégis megkülönböztető kereskedelem- és vámpolitikát alkalmaznak magyarországgal és a többi szocialista országgal szemben. nem adják meg ugyanazokat a kedvezményeket, mint a zárt csoportosulásokba tömörült országoknak. az új rendelet értelmében a magyar külkereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben kettős vámtarifát állapít meg, vagyis a minimális vámot alkalmazza azoknak az országoknak az áruinál, amelyek velünk szemben is érvényesítik a feltétel- és korlátozószabályok legnagyobbat. a rendelet számos cikk vámját szabályozza, hogy ezáltal elérhessük; a magyar áruk a világpiacra a többi ország gyártmányaival azonos körülmények között versenyezzenek, nyugat-európában most ugyanis általában 30 százalékkal alacsonyabb vámtételeket szabnak egymásnak a közös piac és az európai szabadkereskedelmi társulás országai. a magyar vágómarha bevitelénél például franciaországban 31.5 százalékos vám van, míg a közös piacon belüli országoknak egyáltalán nem kell erre a cikkre vámot fizetni. ugyanakkor mi például eddig azonos vámot szabtuk mind a francia, mind az ndk-gyártmányu kolbásznak, vagy bármely más árucikknek, függetlenül attól, hogy honnan származik. három-hétmillió dollárra becsülhető az az összeg, amit külkereskedelmünk csupán 1961-ben a megkülönböztető kereskedelem- és vámpolitika miatt veszít.

folyt.köv.//

17.27

17.57

NE

bb 47. / tájékoztató az u...folyt./-lm

az új kettős vámtarifa gyakorlati alkalmazására a nyugat-európai zárt gazdasági csoportosulások országaival szemben csak akkor kerül sor, ha tárgyalásokon nem sikerül megoldani a vitás vámproblémákat. eddigi megállapodásainkat nem mondjuk fel - franciaországgal továbbra is érvényben maradnak az 1926-ban kötött kereskedelmi szerződésben foglalt szerződéses vámtételek -, mivel tiszteletben tartjuk a szerződés rendelkezéseit és indokolt módon ugyanezt a szerződő partnerünktől is elvárjuk. az új vámrendeletet ismertettük az európai gazdasági bizottság legutóbbi ülésén és jegyzékben értesítjük érvénybe lépéséről a nyugat-európai országok budapesti kereskedelmi tanácsosait - mondotta befejezésül nyerges jános. /mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 27. számú hír címében és ugyanezen hír 1. folytatásának negyedik sorában helyesen:

do szvidanyija

irandó

..

bb 50. elutazott az angol követ

te szb sr

1961. augusztus 22.

kedden végleg elutazott budapestről nicholas john alexander cheetham, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere.

bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll-osztályának helyettes vezetője. ott volt a budapesten akkreditált külképviseletek több vezetője, valamint az angol követség tagjai. /mti/

..

18.12

18.55

- 40 -

bb 49. a magyar-francia társaság kiállítása keszthelyen

vid gk-lm fm

1961. augusztus 22.

a francia-magyar társaság az elmúlt évben a dél-franciaországi provence draguignan városában nagyszabású kiállítást rendezett kisfaludy sándor költő emlékére. kisfaludy sándor ebben a városban élt a napoleoni háborúk idején, megismerkedt franciaország egyik legszebb vidékével, a provence-i tájjal és az ősi várossal.

a magyar-francia társaság az idén hazánkban rendezett kiállítást, amelyet kedden keszthelyen, a helikon könyvtárban nyitottak meg. ott volt a megnyitón aimée merliadec, a francia-magyar társaság touloni bizottságának főtitkára. a kiállításon a provence-i vidék életét ábrázoló festményeket, grafikákat, és a vidék népművészeti remekait mutatják be. /mti/

..

bb 51. kiváló vállalat lett az országos idegenforgalmi szálloda és étterem vállalat

1 ta/ta szb vg

1961. augusztus 22.

kettős ünnepe volt kedden az országos idegenforgalmi szálloda és étterem vállalatnak. egyszerre ünnepelték új létesítményüknek a korszerűsített royal szállónak a megnyitását és a kiváló vállalat cím elnyerését. a gellért szálló szalonjában kedden délután tausz jános belkereskedelmi miniszter nyújtotta át a vállalat vezetőinek a belkereskedelmi minisztérium és a kpvd sz vörös vándorzászlaját és a kiváló vállalat oklevelét.

a miniszter a kitüntetés alkalmával elmondta, hogy a vállalatnál az elmúlt évihez képest 1961 második negyedévében 33 százalékkal növekedtek azok a bevételek, amelyek külföldiektől származtak. tavaly a szállóvendégek 42.8 százaléka volt külföldi az idén már 49.8 százaléka. lényegesen javult az idén a balatoni szállodák kihasználtsága is. ez év májusában és júniusában a balaton-menti szállodákban csaknem kétszerannyi vendégnapot töltöttek a külföldiek mint 1960 azonos időszakában. /mti/

..

19.00

19.20

KR

-41-

bb 52. időjárásjelentés

gk szb

1961. augusztus 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. augusztus 22-én, kedden 18 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány helyen, elsősorban a holnapi nap folyamán átfutó esők. mérsékelt délnyugati, nyugati, később északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-25 fok között. távolabbi kilátások: a hét második felében is változékony, az évszakhoz képest hűvös jellegű idő. /mti

--

j a v i t á s

a mai bb 33. számú hírünk /az őszi-téli villamosenergia-többlet... 1. folyt./ negyedik sorában a szöveget a következőképpen kérjük módosítani:

a minisztérium az első félévben az évi beruházási tervének 40.9 százalékát teljesítette...

19.08

1940

- 42 -

AR

bb 53. elkészült a magyar „hangos ujság”, kísérleti száma

t fe/tr-lm sr

1961. augusztus 22.

az első magyar hangos ujság kísérleti számát kedden mutatták be a magyar sajtó házában. szerkesztője ritter aladár már három éve kísérletezik egy olyan eljárással, amelynél a papírlap oldalain a nyomtatott szöveg- kép, rajz és hang együtt legyen. az írás emberei, rajzolóik, fotóriporterek, zeneszerzők együttes munkájával sikerült az első kísérleti példányt előállítani.

a hangos ujság műanyag lapjain a nyomtatott szövegek, képek „felett”, egyenrangú társként jelentkezik a hang, amely minden lemezjátszón megszólaltatható. a színes, 16 lapos családi magazin első számán „hallgató”, : utazás a föld körül, szputnyik űrhajón 89.1 perc alatt. felvették gagarin hangját és elhangzik az első magyar vers, amely a vosztok hőstét köszönti, majd egy dal a kozmosz meghódításáról. a kulturodalon egy cikk beethoven emlékéit idézi. „szerepel még”, a lap hasábjain öveges józsef professzor, aki az olvasót a kétezres évekbe viszi el. további érdekessége a lapnak kellér dezső konferenciája, valamint a muzicologia: zenei furfangosoknak.

a hangos ujság első példányát átadták a magyar nép hazánkban járt kedves vendégének jurij gagarinnak.

a kísérleti példány egy órás hangfelvételeit a hangstúdióban lakatos istván készítette a „hanggyártás”, a kábel- és műanyaggyárban kovács páál és kövesdi gyula munkája./mti/

--

20.10

2040

AR

- 43 -

mti belső hírek

1961. augusztus 23.

bb 1. egyetemi felvételek a számok tükrében - 7.815 új elsőéves
i s/tr szb sr
1961. augusztus 23.

az 1960-61-es tanév befejezése után sok ezer fiatal jelentkezett egyetemre. az ország különböző részeiből 21.106 fiatal kérte a felvételt. munkás- és parasztfiatalok nagyobb százalékban jelentkeztek az egyes egyetemi karokra, mint az elmúlt évben; a felvettek közül 37 százalék munkás, 15,5 százalék paraszt, 23,1 százalék értelmiségi, s a többiek alkalmazott és egyéb származásúak.

a felvételi bizottságok a napokban befejezték munkájukat és sok ezer meghallgatott közül 7.815-öt vettek fel. közülük 7.403-an ebben az évben felvételiztek, 407 fiatal pedig a múlt év nyarán vizsgázott sikeresen, s így „feltételes felvétellel”, most jutott be az egyetemre. a már felvett hallgatók közül 2.462-en egy vagy több évig termelő munkában vettek részt.

számszerint a legtöbb fiatalat összesen 1.942-t a tudományegyetemekre vettek fel. a műszaki egyetemekre 1.919-en jutottak be. a pedagógiai főiskolákra 644-en, a tanító- és óvónőképző főiskolákra 974-en járhatnak. a művészeti főiskolákba 189 jelentkezőt vettek fel. az agrártudományi egyetemeken 942-en lesznek elsőévesek, a testnevelési főiskolára 74 sportoló fiatalot vettek fel. ebben az évben az orvostudományi egyetemekre egyenlő arányban jelentkeztek és vettek fel fiú- és leánypályázókat. az új tanévet szeptemberben 1.131 „golya”, kezdi meg.

az elmúlt évben hasonlóan 619 fiatalnak „feltételes felvétellel”, biztosították jövőre a továbbtanulást. /mti/

-.-

bb 3. hat hét alatt 20 bemutató és felújítás az ország mozijaiban
- mai témájú ujdonságok, antifasiszta filmek a műsorban

i di/gk szb sr

1961. augusztus 23.

október elejéig, az őszi-téli évad kezdetéig, a filmszínházak hagyományos „nagyüzemének”, megindulásáig is érdekes premiereket ígér a műsor. a következő hat hétben a budapesti és a vidéki filmszínházakban 20 bemutatóra és felújításra kerül sor; a művészek alkotásai között szám a mai témájú, valamint több antifasiszta filmet találhatunk. a kiemelkedő ujdonságok közé tartozik Luchino Visconti olasz rendező rocco és fivérei című megrázó erejű filmje, - főszereplői: annie girardot, alain delon, - amely a hivatalos olasz cenzura okvetetlenkedései ellenére világsiker aratott. a bátor, szókimondó történet a mai olaszország nő rajzát adja.
/folyt.köv./